

Barn och unga med

Dövhet

Döva barn hör inte. Men precis som alla barn har de behov av att utforska, förstå och bli förstådda. Att befinna sig i livets viktigaste utvecklingskedje utan en fungerande kommunikation skapar mycket frustration och ställer hela känslolivet på ända. Teckenspråket är vägen till självkänsla, trygghet och identitet. Därför är det viktigt att barnet och dess föräldrar så tidigt som möjligt får lära sig teckenspråk.

Att vara döv innebär...

...att man inte hör. Barn som föds utan hörsel eller förlorar den tidigt lär sig teckenspråk på samma sätt som hörande barn lär sig tala – de härmar andra. Det betyder att de, förutom svenska i tal och skrift, har behov av teckenspråkig miljö hemma, i förskolan och i skolan. För att kommunicera med andra som inte kan teckenspråk, kan döva använda tolk t ex vid fritidsaktiviteter och läkarbesök.

CI och teckenspråk

Idag får de flesta barn som föds döva cochleaimplantat (CI) tidigt. Att ha ett CI är att vara mer eller mindre hörselskadad. Därför är det viktigt att barn med CI får tillgång till teckenspråk i hemmet, förskolan och skolan, för att i alla lägen kunna kommunicera på ett säkert sätt.

Hur många finns det?

Varje år föds ca 200 barn med en hörselskada som innebär att de behöver hörapparat eller teckenspråk för att kommunicera.

I åldern 0–20 år finns det ca 1000 döva, ungefär hälften av dem har CI.

Identitet

Det är viktigt att döva barn får träffa varandra och vuxna döva. Som alla andra barn blir de starka och trygga om de får bejaka sig själva, hitta gemenskap och känna identifikation med sin egen grupp. Först när man hittat sin identitet blir man säker i mötet med andra grupper och kan bygga upp sitt självförtroende.

Förskolor

Omkring 95 % av alla hörselskadade och döva barn har hörande föräldrar. Eftersom det tar lång tid för föräldrarna innan de behärskar ett nytt språk är det viktigt att barnen tidigt får komma till en teckenspråkig förskola. Det finns förskolor med teckenspråkiga avdelningar på flera orter i Sverige.

Dessa förskolor vänder sig både till döva och hörselskadade barn. Med teckenspråkig förskola menar vi en bra teckenspråksmiljö med många döva barn och döv, hörselskadad och hörande personal som använder teckenspråk. Tillsammans med andra döva barn utvecklas barnens språk så att de vid skolstarten är redo för undervisning på sitt eget språk. Ett alternativ är individualintegrering med adekvat stöd i en hörande förskola.

Skolor

För döva barn finns statliga specialskolor på fem orter i Sverige. De statliga skolorna drivs av Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM). De tar emot döva och gravt hörselskadade barn från sin region. Undervisningen för döva elever sker på teckenspråk.

Alla barn utvecklas i samspel och i kommunikation med andra. Detta förutsätter att det finns en fungerande kommunikation mellan barn – barn, barn – vuxna och vuxna-vuxna. Det finns det på specialskolorna.

Ett annat alternativ är hörselklass/grupp på hemorten. Då samlar kommunen ett mindre antal barn i en klass i en skola med hörande barn. Ytterligare ett alternativ är att individualintegrera barnet i en hörande klass. I detta fall bör man ha tillgång till teckenspråk och anpassade hjälpmedel för att underlätta lärsituationen.

I Örebro finns gymnasium med riksintag för döva, RGD, och för hörselskadade, RGH.

Statliga specialskolor

Kristinaskolan	Härnösand
Birgittaskolan	Örebro
Manillaskolan	Stockholm
Vänerskolan	Vänersborg
Östervångskolan	Lund

Kommunala skolor med hörselklasser

Solanderskolan	Piteå
Alviksskolan	Stockholm
Kannebäckskolan	Göteborg
Talavidskolan	Jönköping
Söderskolan	Falkenberg
Silviaskolan	Hässleholm
Stenkulaskolan	Malmö

Friskolor	
Nya Broskolan	Stockholm

Riksförbundet DHB

DHB bildades 1949 och är en intresseorganisation för familjer med barn och ungdomar som är döva, hörselskadade med eller utan hörteknik/CI eller har språkstörning. Även familjer med barn som har ytterligare funktionsnedsättningar är välkomna till DHB. I styrelsen sitter endast föräldrar.

DHB:s mål...

är att barn som är döva, hörselskadade eller har språkstörning ska vara fullt delaktiga och jämlika i vårt samhälle.

Organisationen

DHB är en handikappolitisk ej partibunden organisation. Förbundet har fem regionala distrikt samt två riksomfattande distrikt, ett för barn med språkstörning och ett för döva och hörselskadade barn med ytterligare funktionsnedsättningar.

DHB samarbetar även med andra organisationer för att påverka beslutsfattare i frågor som rör våra barn och ungdomar.

DHB arbetar för

- Tidig upptäckt, allsidig information och stöd under hela uppväxten
- Rätt till språkstimulerande miljö i förskola/skola
- Rätt till flexibel teckenspråksutbildning för barn, föräldrar och anhöriga
- Måluppfyllelse i skolan genom utveckling av pedagogik, läromedel och tekniska hjälpmedel
- Rätt till kvalitativ tolk efter behov
- Tillgänglig kultur, fritid och media
- Allsidig forskning och kreativt utvecklingsarbete

DHB, Riksförbundet för döva, hörselskadade och språkstörda barn
Klostergatan 15, 703 61 Örebro

Tel: 019-17 08 30, Texttel: 019-196890 ange 019122146*, Fax: 019-10 44 99

Hemsida: www.dhb.se, E-post: kansliet@dhb.se